

DIVADELNÍ TŘEBÍČ 6

ZPRAVODAJ NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO
A HUDEBNÍHO DIVADLA

21. května 2006

FEMAD PODĚBRADY 2006

Možná, že byla programová skladba poděbradské části XV. národní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla výsledkem řady náhodných okolností, faktem však je, že přinesla jeden výrazný rys, který by se dal nazvat jako úsilí divadelníků nahlédnout na klasickou dramatickou literaturu současným svébytným divadelním jazykem. A to i při dnešní rozrůzněnosti a diferencovanosti amatérského činoherního divadla jako celku. Důkazem toho budiž skutečnost, že se zmíněná tendence projevila

u plných dvou třetin soutěžních inscenací a nutno konstatovat, že většinou přinesla kvalitní divadelní výsledek.

Překvapivě současně vyznělo soutěžní představení *Hry lásky a náhody* podle *Pierra de Marivauxe*. DS Právě začínáme Horní Počernice si zdařile poradil s konverzačním žánrem a především zdařile realizovaným hereckým komentářem a mimoslovním jednáním klasickou komedii přiblížil dnešku. Inscenace (režie Vladimír Stokolasa) je postavena především na hereckých výkonech, které jsou

na velmi solidní úrovni a herecký kolektiv vyniká sympatickým nasazením. Nejlépe se daří představitelce Silvie, Saše Ptáčkové (jeden z nejvýraznějších výkonů celé přehlídky), která dokáže zveřejnit ambivalentnost toho, co si postava myslí a jak jedná.

Zcela z druhé strany uchopil klasickou komedii *Carla Goldoniho Vějíř* DS Tábor v čele s režisérem Josefem Konrádem (zároveň výborným představitelem Hraběte di Rocca Marina), který upravil a zredukoval poměrně jednodu-

chý příběh původní Goldoniho předlohy a vytvořil tak předpoklad pro plejádu komických situací a gagů. Přesně určené herecké typy a řada vynalézavých režijních nápadů pak umožňují využití postupů známých z komedie dell'arte, včetně známých lazzi. Vše se odehrává v rychlém tempu, ve velkém hereckém nasazení a ve funkční scéně umožňující okamžité změny prostředí. Hlavním tématem se tak stává hravost a tam, kde vyrůstá z daných situací (což se děje převážně), funguje inscenace nejpůsobivěji.

Sympatickým způsobem se s odkazem Osvobozeného divadla vyrovnal **DS Jiřího Voskovce ze Sázavy**, který se představil hrou *Voskovce a Wericha Caesar* v úpravě a režii Jiřího Janouška. Záměrně naivistické uchopení původní předlohy spolu s osobnostním hereckým uchopením postav Papulla a Bulvy (Oldřich Randula a Luboš Malý) jsou největšími devizami sázavské inscenace.

Divadlo Zdrhovadlo z Klášterce nad Ohří si vytýčilo úkol opravdu nelehký – přenést na jeviště román v dopisech *Choderlose de Laclose Nebezpečné známosti*. Oceněníhodné je, že si nevybrali žádnou z dostupných dramatizací, ale vydali se cestou vlastní. Václavu Poldovi (scénář a režie) se podařilo spolu s ostatními vytvořit řadu zajímavých jevištních obrazů a metafor, především ve výtvarné složce, ale nejasnost ústředního tématu způsobila určité rozpaky nad tím, proč si soubor vybral právě tuto předlohu. Přesto jsme viděli inscenaci inspirativní a svým způsobem provokující k zamyšlení.

Nedůsledným vybudováním protikladných světů, tj. moci a manipulace na straně jedné a fantazie a imaginativnosti na straně druhé utrpěla inscenace **August August**, **august** autora *Pavla Kohouta DS Podio při KC GOLF Semily*. Vše se bohužel odehrává ve slovech, vnějšími prostředky a nejsou důsledně budovány

situace. Nejvynalézavěji působí práce s rekvizitami (např. deštník s loutkami lipicánů, had s brýlemi apod.), ale protože se týkají světa manipulace, jdou paradoxně proti hlavnímu tématu hry, jelikož obsahují daleko více fantazie než svět klaunský.

Ostrovského Svatba Balzamina je hořkou komedií mravů, obrazem ze života vyprázdněné společnosti. Středobodem je postava Míši Balzamina, který se touží vymanit z nudy a prázdnoty svého života a okolí. Inscenace **Divadla BLIC z Ostrožské Nové Vsi** vychází z radikální úpravy Vojtěcha Vackeho, která komedii posouvá směrem ke grotesknosti a buduje vedle reálného světa svět snů a tužeb hlavního hrdiny. A právě jevištní ztvárnění těchto dvou světů a hlavně jejich vzájemné postavení v celém inscenačním systému a tím i jejich společný smysl se, bohužel, nepodařilo souboru srozumitelně inscenačně artikulovat.

Další dvě soutěžní představení nesla znaky původního autorství, a to v oblasti dramaturgické. Po stránce scénické, resp. při samotném scénování, ale byly pak využity výrazové prostředky z ranku divadla tzv. interpretačního.

Jiří S. Richter zdramatizoval populární román *Účastníci zájezdu Michala Viewegha* pro **pražské Divadlo bez zábran**. Dramatizace v zásadě kopíruje dějovou strukturu románu a přebírá jeho kladné stránky, ale bohužel i zápory. Samotná inscenace (režie Petr Žaloudek) interpretuje předlohu v podstatě jako pantoimiku lidiček spojených společným zahraničním zájezdem. Jde o sled scének, které dohromady vytváří tu více, tu méně zábavné lepoporelo. Nejlépe vynívají postavy, pro které našla režie výrazný znak a samy o sobě působí jako osobnostní typ. Pozitivem je řešení dramatického prostoru pomocí bílých plastových židlíček, stejně tak do detailů přesné kostýmy.

Divadelní společenství Mandatum z Jeseníku přivezlo do Poděbrad

dokonce svou původní hru, kterou napsala režisérka souboru *Ludmila Liberdová* s názvem **V plamech času**. Pokusila se propojit historický příběh Johanky z Arku s příběhem současné dívky Jany, zřejmě s cílem ukázat, jak může historický příběh rezonovat v životě dnešní dívky. Toto propojení obou příběhů však není v inscenaci zdůvodněno. Mimo jiné i proto, že režie nešla cestou obrazů a postavů jednotlivých postav (což předloha nabízí), ale preferovala spíše psychologické zázemí postav a demonstrovala jejich emoční svět, což bylo i nad síly hereckého kolektivu.

Současná světová dramatika byla zastoupena hrou *Tracyho Lettse Zabíják Joe*, kterou nastudoval **Divadelní soubor Scéna z Kralup nad Vltavou**. Jedná se o groteskní komedii o světě životní vyprázdněnosti a nepostrádá inspiraci z oblasti cool dramatiky, v tomto případě však s určitou mírou nadsázky. Této skutečnosti si byla plně vědoma i režisérka Michaela Kuptíková, která předlohu uvádí na jeviště přesně v intencích zmíněného žánru, kterému nechybí černý humor, ovšem s hořkými podtóny. Podařilo se jí rovněž sladit do stylové jednoty celý herecký kolektiv, ve kterém přece jen vyniká výkon Heleny Plickové jako Vicki.

Jak již bylo v úvodu řečeno, byl dominantním rysem FEMADu Poděbrady moderní interpretační přístup ke klasickým dramatickým textům. Je více než potěšitelné, že ani v jednom případě nešlo o násilnou vnějškovou aktualizaci dané předlohy, jak tomu někdy bývá, ale tvůrci se snažili vědomě dobrat základního smyslu těchto textů a zpřítomnit je dnešnímu divákovi. Celkově lze říci, že poděbradská část letošní národní přehlídky byla výrazně vyrovnanější než minulé ročníky. Nezaznamenali jsme však na ní inscenaci vysloveně špičkových kvalit, jakou byla například loni inscenace Doma Divadelního souboru Jana Honsy z Karlovy linky.

Milan Schejbal

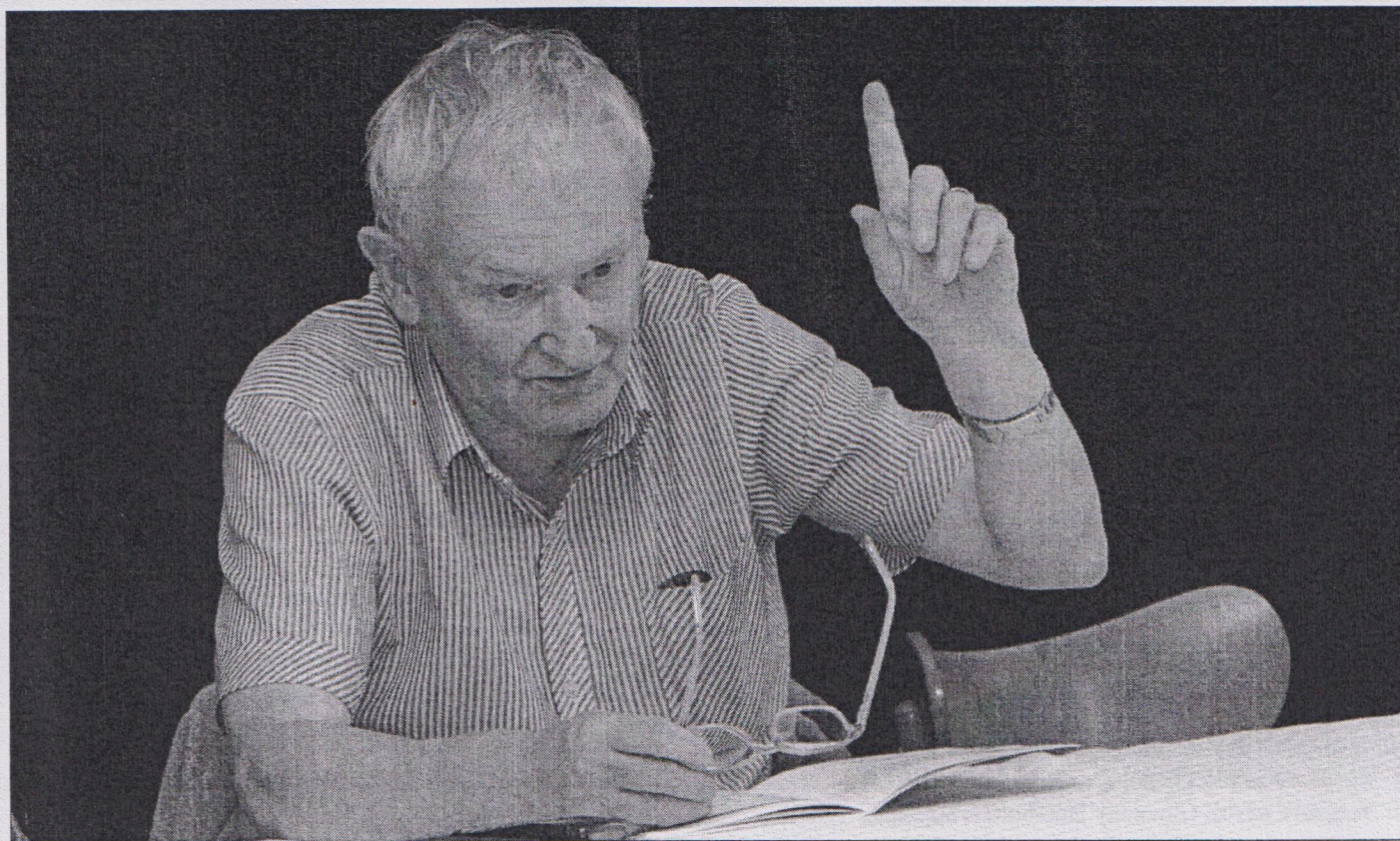
JUBILEJNÍ TŘEBÍČ

Patnáctý ročník Divadelní Třebíče je už tím číslem pozoruhodný. Kromě jiného asi především proto, že za těch patnáct let si tato národní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla vydobyla velmi výrazné a pevné postavení. Třebíč je vždycky kofrontací velmi širokého spektra amatérských inscenací, které vyjevuje v daných druzích, jež se na ní představují, základní trendy a tendence. Podíváme-li se z tohoto hlediska na jubilejní Třebíč, je naprosto jasné, že

přinesla především jednu inscenaci, která je mimořádné kvality. Je to inscenace textu *Josefa Tejkla Bílí andělé pijí tesave-lu*, s kterou přijel soubor **Černí šviháci z Kostelce nad Orlicí**, bez jejichž poetiky si prostě tuto inscenaci nelze představit. Je-li však řeč o mimořádnosti, pak nejde na prvním místě o tuto poetiku, ale především o určitý pohled na naši skutečnost, který není tak častý a který se neztrácí ani v kontextu celého českého divadla.

V této souvislosti by se vlastně

mohlo mluvit o jistém tahu či inspirativnosti či osobitosti amatérského divadla a její prezentaci na Divadelní Třebíči 2006. Patří sem nesporně inscenace **DS Haná z Vyškova**, která si uložila nemalý a nesnadný úkol uvést na jeviště kultovní román *Vladimíra Nabokova Lolita*. A nepochybně svým jistým dílem se v tomto smyslu dá mluvit i o inscenaci **OS Malé scény ze Zlína**, kde scénické provedení textu *Martina Shermana Když tančila...* má svoji hodnotu i v určitém

pohledu na některé principy a projevy životního stylu. A v jistém směru sem patří i pokus **Divadla LUNA** ze Stochova scénickým provedením zesoučasnít už dávno zapomenutou a svým způsobem i v mnoha směrech anachronickou grotesku **Rudolfa Krupičky Velký styl**. Bylo by samozřejmě v těchto souvislostech nespravedlivé nevzpomenout například inscenace **Divadelního studia mladých při Divadle Šumperk**, v níž text **Yasminy Rezy Obraz** nabyl jisté celistvosti především díky souhře všech tří představitelů. A stejně tak je třeba v této chvíli vzpomenout i **Jirotkova a Doležalova Saturnina DS Tyl z Rakovníka**, kde se divadelní přístup vyznačoval nápaditostí a scénickou inteligencí, jež se do značné míry vyrovnala s literární kvalitou tohoto

slavného humoristického románu.

Zbývající představení charakterizovala různorodá kvalita s různými problémy. Je třeba jim jistě nepochybně přiznat nejenom dobře míněné záměry, ale i velké úsilí o provedení těchto zá- měrů a snahu dojít k cíli, který byl takto stanoven. Ale z různých důvodů se to nepodařilo, někde se dokonce objevily pouze náběhy a rozběhy, které byly často velmi sympatické, ale chybělo jim mnoho k tomu, aby inscenace mohla zapůsobit svou kvalitou. Takže: z těch dvanácti představení tři v různé intenzitě a v různé míře kvality se vyznačovaly tím, co by hantýrka sportovních novinářů označila za „drajv“, který chce přesáhnout běžné postupy a dojít k něčemu, co přesahuje svojí novostí a inspirativností známé výsledky.

Zbývající dvě představení potom působila především svou schopností vyrovnat se se stylem a žánrem, které nabídly literární předlohy. Jde tedy celkem o pět představení, která přesáhla svojí podobou běžný standard amatérského divadla. Otázka je, zda je to málo, nebo dost. Je asi předčasné tuto otázku zodpovídat, ale přesto tento počet o něčem vypovídá a svědčí. Neměli bychom se při veškeré úctě, kterou máme k jubilejní Divadelní Třebíči, této otázce vyhýbat.

Jan Císař

VÝSLEDKOVÁ LISTINA NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO A HUDEBNÍHO DIVADLA FEMAD PODĚBRADY / DIVADELNÍ TŘEBÍČ 2006

Odborná porota Národní přehlídky amatérského
činoherního a hudebního divadla FEMAD Poděbrady /
Divadelní Třebíč 2006 uděluje tato čestná uznání:

Michalu Pivarčímu za roli Doranta v inscenaci Hra lásky a náhody
Dádě Radové za roli Cecilie de Volanges v inscenaci
Nebezpečné známosti
Ditě Jandové za roli Paní de Tourvel v inscenaci Nebezpečné
známosti
Petru Čechlovskému za roli Ansela Smithe v inscenaci Zabiják
Joe
Antonínu Pospíšilovi za roli Helgy v inscenaci Účastníci
zájezdu
Karolíně Erbenové za roli Pamely v inscenaci Účastníci
zájezdu
Luboši Malému za roli Bulvy v inscenaci Caesar
Josefu Konrádovi za roli Hraběte v inscenaci Vějíř
Janě Matyášové za roli Gianniny v inscenaci Vějíř
Marii Benešové za roli Giovanny Bambutti v inscenaci Velký
styl
Tomáši Čermákovi za roli Alexandrose v inscenaci Když
tančila...
Janu Hniličkovi za role v inscenaci Koně
Petru Malému za roli Blaženy v inscenaci Bílí andělé pijí
tesavelu
Františku Novákovi za roli Kombajna v inscenaci Bílí andělé
pijí tesavelu
Alexandru Šlankušovi za roli Marka v inscenaci Obraz
Aleši Krauerovi za roli Borise v inscenaci Obraz
Daně Cendrové za roli Maggie v inscenaci Hřbitůvek
v Ballybeg
Liběně Štěpánové za roli Rose v inscenaci Hřbitůvek
v Ballybeg
Lence Šťastné za roli Agnes v inscenaci Hřbitůvek v Ballybeg
Jaromíru Holfeuerovi za roli Jacka v inscenaci Hřbitůvek
v Ballybeg
Ondřeji Lemonovi za roli Milouše v inscenaci Saturnin
Divadlu Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří za výpravu
k inscenaci Nebezpečné známosti
Divadlu bez zábran Praha za výtvarnou stránku inscenace
Účastníci zájezdu
Ludvíku Židovi za scénu k inscenaci Bílí andělé pijí tesavelu
Tomáši Zedníkovi za scénu k inscenaci Lolita
Jiřímu Sukovi za scénu k inscenaci Saturnin
Adamu Doležalovi za scénář podle prózy Zdeňka Jirotky
Saturnin
Vladimíru Stoklasovi za režii inscenace Hra lásky a náhody
Michaele Kuptíkové za režii inscenace Zabiják Joe
Jaroslavu Kodešovi za režii inscenace Velký styl
Petru Nýdrle za režii inscenace Když tančila...
Tomáši Dorazilovi ml. za režii inscenace Lolita

Odborná porota Národní přehlídky amatérského
činoherního a hudebního divadla FEMAD Poděbrady /
Divadelní Třebíč 2006 uděluje tyto ceny:

Saše Ptáček za roli Sylvie v inscenaci Hra lásky a náhody
Heleně Plickové za roli Vicki v inscenaci Zabiják Joe
Oldřichu Randulovi za roli Papulla v inscenaci Caesar
Renatě Švrčkové za roli Belzer v inscenaci Když tančila...
Petře Lorencové za roli Lolity v inscenaci Lolita
Josefu Tejklovi za text hry Bílí andělé pijí tesavelu
Josefu Konrádovi za úpravu textu a režii inscenace Vějíř
Jiřímu Sukovi za režii inscenace Saturnin
*Divadelnímu souboru Právě začínáme Praha Horní
Počernice* za inscenaci Hra lásky a náhody
Divadelnímu souboru Scéna Kralupy nad Vltavou za
inscenaci Zabiják Joe
Černým švihákům Kostelec nad Orlicí za inscenaci Bílí andělé
pijí tesavelu
Divadelnímu studiu mladých při Divadle Šumperk za
inscenaci Obraz
Divadelnímu spolku Haná Vyškov za inscenaci Lolita

Odborná porota Národní přehlídky amatérského
činoherního a hudebního divadla FEMAD Poděbrady /
Divadelní Třebíč 2006 doporučuje do programu Jiráskova
Hronova 2006 tyto inscenace bez uvedení pořadí (podle
abecedy):

Když tančila... OS Malá scéna Zlín
Saturnin DS Tyl Rakovník
Vějíř DS Tábor

Odborná porota Národní přehlídky amatérského
činoherního a hudebního divadla FEMAD Poděbrady /
Divadelní Třebíč 2006 nominuje do programu Jiráskova
Hronova 2006 tyto inscenace bez uvedení pořadí (podle
abecedy):

Bílí andělé pijí tesavelu Černých šviháků Kostelec nad Orlicí
Hra lásky a náhody DS Právě začínáme Praha Horní Počernice
Lolita Divadelního spolku Haná Vyškov
Obraz Divadelního studia mladých při Divadle Šumperk
Zabiják Joe Divadelního souboru Scéna Kralupy nad Vltavou

